

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ (ΕΛΕΤΟ)

ΗΜΕΡΙΔΑ

Πέμπτη 23 Μαρτίου 2006

Αμφιθέατρο του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών, Σίνα 31, Αθήνα

«Το σύστημα εμπλουτισμού της γαλλικής γλώσσας και πρόταση εφαρμογής ανάλογου συστήματος για τον ορολογικό εμπλουτισμό της ελληνικής»

Χαιρετισμός του πρύτανη του Πανεπιστημίου Αθηνών Γεωργίου Μπαμπινιώτη

Κύριε πρόεδρε, κυρίες και κύριοι,

Θέλω να συγχαρώ την Ελληνική Εταιρεία Ορολογίας που πήρε αυτήν την πρωτοβουλία, γιατί είναι πραγματικά **σωτήρια** εάν προχωρήσει, κατά την πρόταση της Εταιρείας της Ορολογίας, σύμφωνα με το πρότυπο του τι γίνεται στη Γαλλία: είναι **σωτήρια**, λέω, για την ελληνική γλώσσα και για το τι συμβαίνει στη χώρα μας.

Το παράδειγμα της Γαλλίας, με την ευαισθησία που έχουν οι Γάλλοι στη γλώσσα τους, αποτελεί ένα πρότυπο διεθνές **και** για το έμπρακτο ενδιαφέρον – και το ξαναλέω **έμπρακτο** ενδιαφέρον – που δείχνουν οι Γάλλοι για τη γλώσσα **και** ως μεθοδολογία – ο τρόπος που έχουν αντιμετωπίσει το θέμα της απόδοσης των ξένων όρων στη γαλλική – **και** επίσης ο τρόπος με τον οποίο έχουν αξιοποιήσει τους φορείς: εννόω την Γαλλική Ακαδημία και την Γενική Επιτροπή Ορολογίας. Είναι πολύ εύστοχο ότι μιλούν για «εμπλουτισμό» της γλώσσας. Είναι πολύ προσεκτικοί οι Γάλλοι να μη μιλούν για «προστασία» της γλώσσας και για άλλους «πολεμικούς» όρους: χρησιμοποιούν έναν ουδέτερο ουσιαστικό και πραγματικό όρο που είναι: «πώς θα εμπλουτίσουμε τη γλώσσα μας» – λένε οι Γάλλοι – «με **όρους**», που σημαίνει «**με λέξεις**», που σημαίνει «**με σημασίες**» που σημαίνει «**με έννοιες**», που μας οδηγούν στα **νοήματα**, που μας οδηγούν στη **σκέψη**. Μέσα από την ορολογία, όπως μέσα από τις λέξεις, διά των σημασιών, και μέσω των εννοιών, φτάνουμε σε πιο δηλωτικά νοήματα, πιο λειτουργικά νοήματα, δηλαδή στη λειτουργία της σκέψης μας, της νόησής μας: κι αυτό είναι η προσφορά και η ουσία.

Η Γαλλική Ακαδημία λειτουργεί όπως ξέρουμε από το 1694 – ίσως είναι η παλαιότερη που υπάρχει – και από τη στιγμή της ίδρυσής της είχε μια ιδιαίτερη ευαισθησία και στηρίχτηκε στο θέμα της γλώσσας: και ίσως, για μας τους Έλληνες, είναι και ένα παράδειγμα αντίθεσης με το τι συμβαίνει στην Ελλάδα, όπου μετά το θάνατο του Γεωργίου Χατζηδάκη, 1940, η Ακαδημία η ελληνική δεν έχει κρίνει ότι χρειάζεται μία έδρα για τη γλώσσα: θεωρεί ότι μπορεί να έχει για την ιατρική, να έχει για άλλα πράγματα, αλλά όχι για τη γλώσσα. Οπότε η Ακαδημία δεν επιτελεί τον **εθνικό** ρόλο και δεν αποτελεί σημείο αναφοράς όπως αποτελεί η Γαλλική Ακαδημία.

Η πρόταση και η όλη προσπάθεια της ΕΛΕΤΟ, της Ελληνικής Εταιρείας Ορολογίας, που μετέφρασε – και νομίζω ότι έχει διανεμηθεί κ. Βαλεοντή και κ. πρόεδρε – και με πολύ ωραία μετάφραση, πάρα πολύ ωραία μετάφραση, το τι έχει κάνει η Γαλλία γι' αυτό το θέμα και πώς έχει διαρθρώσει τις Επιτροπές στα υπουργεία, την Γενική Επιτροπή, τι προτείνει, πόσο βοηθεί η Ακαδημία, πώς περνάει στον κόσμο. Είναι ένα ολόκληρο σύστημα το οποίο προτείνει η δική μας Επιτροπή, με κάποιες προσαρμογές προφανώς, να εφαρμοστεί και στην Ελλάδα, με ανάλογη χρηματοδότηση, και οι εκπρόσωποι των υπουργείων θα πρέπει να δουν πολύ σοβαρά το θέμα.

Εμείς, ως Πανεπιστήμιο, κ. πρόεδρε, θα βοηθήσουμε με τους ανθρώπους μας από τα ξενόγλωσσα τμήματα όσο μπορούμε, αλλά εδώ τον λόγο έχουν οι ειδικοί στις διάφορες επιστήμες, τους οποίους ήδη έχετε κινητοποιήσει – γιατί δεν είναι η πρώτη φορά που δουλεύετε με αυτά τα θέματα – και έχετε να επιδείξετε ένα σημαντικό έργο. Θέλω να σας συγχαρώ για αυτήν την πρωτοβουλία, κ. Βαλεοντή, κ. καθηγητά, κ. Τάσιο – ο κ. Τάσιος είναι πάντοτε επικεφαλής αυτής της κίνησης με τις ευαισθησίες που έχει και στη γλώσσα και στην έκφραση την γλωσσική της τεχνολογίας. Εύχομαι επιτυχία στην ημερίδα και το Πανεπιστήμιο χαιρετίζει και είναι κοντά σας. Ευχαριστώ για την προσοχή σας.